

5.

Anna Maria Emilia si sadla s čajom na gauč a práve sa chystala zapnúť televízor, keď si spomenula, že sa ešte nepomodlila Korunku Božieho milosrdenstva. Pozrela sa na hodinky. Opakovanie seriálu *V dobrom aj v zlom* sa začínalo o päť minút, ak sa poponáhľa, možno to stihne. Zapálila sviečku pred kópiou obrazu *Ježišu, dôverujem Ti* v skutočnej veľkosti a klakla si na vankúš s ružencom v ruke.

Rýchlo odrecitovala *Otčenáš, Zdravas Mária* a *Verím v Boha*, potom zahanbene odložila vankúš. Svätá Faustína určite nekľáčala na vankúši, dokonca ani na koberci. Ale ona sa rozhodla zapnúť televízor, samozrejme bez zvuku, ktorý by rušil jej modlitbu. Bežali reklamy.

„Večný Otče, obetujem Ti telo a krv, dušu i božstvo Tvojho najmilšieho Syna a nášho Pána Ježiša Krista, na odčinenie našich hriechov i hriechov celého sveta,“ povedala nahlas a potom, už tichšie, prstami preberajúc zrnká ruženca, deklamovala rýchlo a hltala slabiky, „...pre jeho bolestné umučenie, maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom.“

Tú vetu bolo potrebné pri každom zrnku povedať desaťkrát, vlastne raz, ale Anna Maria si zvýšila normu, aby modlitba bola účinnejšia.

Tretíkrát sa pomodlila *Večný otče* tak, ako pri veľkých zrnkách, našťastie iba raz. Polovicu už má za sebou. Zmeravela, keď sa z hlbín bytu ozval matkin kašeľ. Bože milosrdný, napadlo Emilii, nech sa len teraz nezobudí pomočená. „...maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom, pre jeho bolestné umučenie maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom...“

„Aaaniiijaaa?“

Reklamný blok sa už končil, už len sponzori a už to začne.

„Mama, teraz nie. Spi. Rušíš ma pri modlitbe.“

„Aaaniiijaaa!“

Afázia. To slovo si pamätala z lekárkinej prednášky, ktorú si v nemocnici vypočula po matkinej prvej porážke. Nebola

to dlhá prednáška. Na nemocničnej chodbe sedela mama na vozíku, bola ticho, akoby stále nemohla uveriť tomu, čo sa stalo, pravú stranu mala nehybnú. Pani doktorka, ktorá sa veľmi ponáhľala, vysvetľovala, čo je to afázia. Že mama bude mať problémy s výslovnosťou slov, že niektoré budú nezrozumiteľné, že jej schopnosť komunikácie sa bude zhoršovať. Afázia.

Bolo to dávno, po prvej porážke. To ťažké obdobie sa jej dnes zdalo ako selanka. Teraz, po druhej porážke, keď mama nemohla vstať z postele, keď si vyžadovala ošetrovanie, kŕmenie a prebaľovanie, zásluhou afázie nemohla ani správne vysloviť jej meno. A ona, milovaná dcérka, sa nemohla pomodliť a nájsť si pre seba voľnú hodinku, aby si pozrela obľúbený seriál.

„Cérejka!“

Bože, to je krik. Ak nedokáže vysloviť to slovo, nech ho radšej vôbec nehovorí. Prečo tak otravuje? Prečo jej nemôže dať pokoj?

V televízii bežali úvodné titulky. Na zakončenie korunky rýchlo trikrát zopakovala „Svätý Bože, Svätý Mocný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami i nad celým svetom,“ a zapla zvuk. V poslednej časti sa Tomkov vzťah takmer rozpadol pre tú šibnutú Brunovu dcéru. Vlastne ktovie, možno sa rozpadol, o chvíľu sa všetko dozvie. Zaujímavé bude, aká choroba sa objaví v tejto časti, nezomrie niekto? Emilia si dávnejšie všimla, že v seriáli *V dobrom a v zlom* v podstate nikto neumiera a ak áno, tak okrajové postavy. Pravda, mnohé mali namále, ale to bola počas niekoľkých častí iba hra pre divákov a vzdychajúci tím lekárov v Lešnej Góre, nakoniec všetci vyzdraveli. Prečo Najsvätejšia Panna Mária neučiní tak, aby to bolo rovnaké aj v skutočnom živote? Emiliin pohľad bez odtrhnutia očí od televízora spočinul na obrázku s Máriou, ktorý bol zastoknutý za pápežovým portrétom. Matka Božia, učiň niečo, aby som mala aspoň na hodinu pokoj, zopakovala si v duchu trikrát.

„Aaaaaaaaaaaa!“

Ani sa nepohla. Nič jej nie je, myslela si, vycítila, že chce mať pokoj a hneď vykrikuje. Ani náhodou, tentoraz nevstanem, až o hodinu. Nedávno som jej dala piť a prebalila som ju, nech teraz chvíľu vydrží.

V ruke stále držala ovládač a ruženec. Zvýšila hlasitosť o tri čiarky. Hlas doktora Burského znel teraz zvonivejšie ako obyčajne. Kde bola ona, keď si takí ako doktor Burski a doktor Walicki hľadali životné partnerky? Akože kde, s mamičkou bola, kde inde. A teraz? Malo by zmysel hľadať si niekoho? „Ale áno, samozrejme, že sa môžeme presťahovať ku mne, miláčik, uloží ťa vedľa mamičky. Strašne smrdí a neustále kričí, ale to našej láske prekážať nebude, však?“ Nezmysel. Je lepšie oddať sa Bohu a modlitbe, vďaka tomu si aspoň zaslúži šťastný život v nebi, to bude jej odmena za to, že tu, na zemskom povrchu ju nič dobré nestretlo.

Napriek zvuku televízora počula matku. Už nekričala, ale vydávala zo seba jednu súvislú vibrujúcu sťažnosť, ako keby jej ústami hovoril sám satan! Ktovie, možno je to aj pravda, možno ju Boh týmto spôsobom vystavuje skúške. Chce sa dozvedieť, či sa jej podarí vyhnúť Zlo z vlastnej matky. Ale ako to má urobiť, ako?

Potiahla nosom, bola precitlivená na všetky fyziologické pachy, ktoré vylučuje chorý človek. Nakríkla ju, to je fakt, predtým jej vymenila pomočenú plienku. A ráno? Ráno bolo trochu jedla, preležaniny a plienka, tiež pomočená. Áno, najvyšší čas na veľkú. Riedka, špinavá stolica, zatekajúca do každého zákutia. Dielo diablovo. Preto sa s tým treba popasovať. Hneď po tom, ako sa skončí táto časť.

Zvýšila hlasitosť o ďalšie tri čiarky.

Odkedy odišla Weronika a zobrala Matyldu, Wiktor v detskej izbe nezmenil nič. Zostala tam postieľka oblepená nálepkami z rozličných druhov čipsov – najväčší poklad päťročného dieťaťa – maličký žltý stolík zafarbený pastelkami, hŕba hračiek (je jej vôbec ľúto za nimi?) a veľa obrázkov na stenách. Väčšinu z nich nakreslila Matylda, ale niekoľko aj on a Weronika. Wiktorovi sa najviac páčil ten, ktorý malička nakreslila, keď mala len niečo vyše troch rokov. Na obrázku bola skôr usmiata veľká hlava so štyrmi radostne trčiacimi hrubými vlasmi. Pod ústami boli krivo nakreslené šatôčky, z ktorých vyrastali ruky a nohy. Prirodzene, boli veľmi malé, keďže po nakreslení hlavy nezostalo miesto na nič iné.

Pamätal si, ako mu Matylda ten obrázok priniesla, položila mu ho na kolená a bez slova so smutným pohľadom, odišla. Dobehol ju v izbe.

„Čo, drobec, prečo si taká smutná?“

„Lebo mi nevyšiel obrázok pre teba,“ odvrkla detinsky a sklonila hlavu tak nízko, že tmavá ofina sa jej dotýkala kolien.

„Ale nežartuj, je výborný. Čo je na ňom?“

„Čo nevidíš?“

„Vidím, dievča,“ odpovedal a premýšľal, o čo Matylde ide.

„To som ja, ale nejaká čudná.“

„Prečo čudná?“ s námahou dusil smiech.

„Lebo som iná ako v zrkadle.“

Od toho času sa výraz „ja, ale nejaká čudná“ udomácnil v ich rodine a spomínal sa zakaždým, keď sa niekomu niečo vydarilo, ale nie tak ideálne, ako si autor predstavoval.

Nemohol uveriť, že tamten život už neexistuje. Niet Weroniky, niet Matyldy, niet spoločného kreslenia, ani zúrivých hádok tom, či sa bude pozerat' futbalový zápas, pretože sa práve začína večerníček. Zostalo niekoľko hračiek a obrazy na stene.

Ako je to možné? Prečo to všetko už nie je? Wiktor si prstami pretrel spánky. Znovu naňho dolahla nekonečná únava. Teraz, keď nepil, spal po šesťnásť hodín denne. Všetko preto, aby nemusel spomínať. Dnes uverejnili jeho tretí fejtón. Nie je možné, že to nečítala, nie je možné, že nevedela, že teraz je z neho normálny autor celkom dobrých textov. Prečo nevolá? Možno šli s Matyldou niekam na prázdniny. Na tri týždne? To nie je možné. A možno skrátka nečíta noviny. To tiež nie je možné, sama predsa pracuje v novinách, musí čítať inú tlač, aj keby sa jej nechcelo. Na prvej strane býva vždy upútavka na jeho fejtóny, dnes je tam navyše fotografia. Tomek hovorí, že čitatelia dosť živo reagujú na to, čo píše a preto by sa oplatilo trochu to potlačiť.

Zazvonil telefón. Okamžite zdvihol slúchadlo.

„Ahoj, čo to dvíhaš tak rýchlo? Máš telefón na kolenách?“

„Čau, Tomek. Bol som práve pri ňom. Asi vieš, že nebyvam v stoizbovom paláci.“

„Bez obáv. To sa zmení. Staneš sa slávnym fejtónistom, potom slávnym spisovateľom, ja budem твоjím vydavateľom a potom si postavíme veľké paláce s bazénmi a palmami. Vlastne, postavím si ho iba ja, ako každý vydavateľ ťa totiž oklamem a ošklbem.“

„V tomto podnebí? Palmy? Tebe asi šibe. Je vôbec zázrak, že tu rastú borovice.“

„Zbláznil si sa? Také paláce sa stavajú pri Jadrane, nie pri Baltiku. A tebe, vlastne mne, tam vyrastú pred dverami palmy aj bez zasadenia. Počuj, volám ti, aby si vedel, že ten tvoj posledný text, ten o detskom ihrisku, mal veľký úspech. Dostali sme vyše sto mailov, že máš pravdu, že u nás sú tiež také povykrúcané a hrdzavé tyče a že to treba zmeniť. Volali aj z tvojho bytového družstva, že detské ihrisko je na zozname opráv a že v tomto roku ho určite obnovia. Máš vplyv, človeče.“

„Výborne. V takom prípade ďalší text napíšem o tej babizni z potravín. Možno ju prepustia.“

„A to som si myslel, že si socialista. Pouvažuj, či by si

nechcel trochu pochodiť po ľuďoch a napísať väčší článok o psychológii sídliska. To je teraz módna téma. Trochu publicisticky, trochu reportážne. Takých dvadsať, dvadsať a niečo tisíc znakov.“

„Na kedy?“ Wiktor to povedal tak pokojne, akoby dostával podobné ponuky dva razy denne, ale v duchu bol vo vytržení. Áno, áno, vyšlo mu to! Vrátil sa k profesii, píše, objednávajú si uňho texty, neslope. Je z neho normálny človek. Hurá!

„Zvládneš to za tri týždne? Rád by som to dal von pred sviatkami.“

„Zvládnem.“

„Super. Ešte jedna otázka: Piješ?“

„Ani kvapku.“

„V takom prípade si tvrdíš, ako som si myslel. Nezájdeš k nám budúcu sobotu? Monika by ti rada zagratalovala a osobne ťa potešila. Naozaj neviem, čo si o tom myslieť.“

„Uvidím,“ povedal Wiktor. Nemal chuť na žiadne návštevy, ale asi sa treba trochu prinútiť a obnoviť spoločenský život. „Zavolám ti cez týždeň.“

„Číslo poznáš. Maj sa.“

Tomek zložil. Wiktor držal slúchadlo ešte chvíľu a posvätné ho odložil na vidlicu. Vlastne na plastové tlačidlo, vidlica je prehistória.

No dobre, hútal, niet na čo čakať. Nechce zavolať, tak jej zavolaj ty. Teraz je dobrý moment. Zdvihol slúchadlo, vyťukal tri prvé čísla jej mobilu, odložil slúchadlo. V ústach mal tak sucho, že nedokázal prehltnúť slinu.

„Neunáhli sa,“ povedal si v duchu, „chcel si si dať čaj.“ V polovici cesty do kuchyne sa vrátil a vyťukal celé číslo. Aký signál bude počuť?

Zrýchlený ako jeho tep? Znak, že možno hovorí s niekým, kto jej nie je ľahostajný, smejú sa a vymieňajú si vyznania lásky. Dlhý, prerušovaný chvíľami ticha a naznačujúci, že možno hneď zodvihne slúchadlo? A možno má vypnutý telefón a on

bude počuť jej hlas, ktorý vyzýva, aby zanechal odkaz. To by bolo asi najlepšie.

Prv než sa ozval akýkoľvek signál, v slúchadle to kliklo a dámsky hlas povedal: „Volaný účastník je momentálne nedostupný, opakujte voľbu neskôr, prosím...”

Wiktor položil slúchadlo. OK, napadlo mu, nič sa nestalo, možno má vybitý mobil alebo ide cez tunel, možno si zmenila číslo.

Zavolať ešte raz, ale ozvalo sa to isté neosobné hlásenie. No dobre, treba zavolať do práce. Nepamätal si číslo k nej do kancelárie, takže zavolať na centrálu.

„Gazeta, prosím.“

„Dobrý deň, poprosím službukonajúceho ,Stoľka.“ No prosím, jeho hlas na tom nebol až tak zle, pre každý prípad si ešte odkašlal.

„Prepájam...”

„Gazeta Stołeczna, Amelia Ślubowska, prosím.“

Nepoznal ju.

„Dobrý deň, hľadám Weroniku Sukiennikovú.“ Bol si istý, že keď odloží slúchadlo, zostanú na ňom preliačiny po jeho prstoch, tak silne ho zvieral v dlani. Cítil, ako mu po čele steká pot, dúfal, že na druhej strane nepočuť, ako plytko a nervózne dýcha. S námahou lapal po dychu.

„Je mi ľúto, ale už tu nepracuje. Teda, ja som tu len od júla a keď som prišla, už tu nebola, ale dám vám niekoho, kto je tu dlhšie, dobre?“

„Áno, jasné, ďakujem pekne.“ Cítil úľavu a sklamanie zároveň. Čakal, kým ,niekto‘ príde a načúval redakčnej vrave, ktorú zachytilo slúchadlo. Chýbala mu. V slúchadle zašumelo.

„Áno, prosím, ako vám môžem pomôcť?“ povedal známy ženský hlas.

„Marta?“

„Áno. S kým hovorím, ak sa môžem opýtať?“ Marta, Weronikina dlhoročná priateľka, bola vždy konkrétna.

„Ahoj, to som ja, Wiktor, hľadám Weroniku...“

„Wiktor?“ Už vedel, čo bude nasledovať. Priateľkin hlas sa zmenil na kus cencúľa, ktorý sa mu prudko zaboril do ucha.

„Môžem ti povedať len dve slová: Zmizni, sviniar!“

„Marta, prosím...“

„O nič ma nepros!“ kričala tak, že v kancelárii sa už chystali na divadielko. „Nepros ma o nič, aj keby som chcela, nič ti nepoviem. Vieš prečo? Lebo nič neviem! Pred pol rokom dala výpoveď a zmizla, dokonca mi ani nič nepovedala. To všetko je tvoja vina, bodaj by si skapal!“ kričala stále. „Neviem, kde je, neviem, čo robí, nič neviem, chápeš? Nič neviem, to všetko kvôli tebe,“ teraz šepkala. „Dúfam, že budeš trpieť naveky, dovidenia,“ povedala a zložila.

Celý sa triasol. Ruky mu lietali tak, že nedokázal odložiť slúchadlo. Pritlačil ho k zemi a začal chodiť po izbe v snahe nadýchnuť sa. Preháňa to, preháňa, lebo nič nevie, horúčkovitú si opakoval v duchu. Wika sa jej predsa nemusí zo všetkého spovedať. Rozhodla sa zmeniť prácu, odpútať sa od starých známych, zmeniť prostredie, nič veľké. A tá hlúpa krava je sklamaná, že už nie je niečiou najlepšou priateľkou. Čo už, asi nemá veľa známych, je to pochopiteľné. No, samozrejme, neospravedľuje ju to.

Ako mohla?! Jasný, vinu za rozpad ich vzťahu nesie trochu aj on, ale kto koho nechal, do riti?! Kto mu zobral dcéru, to jediný, na čom mu záležalo?

„No kto?“ skríkol a hodil sa na posteľ. Zaboril si hlavu pod vankúš a začal kričať ako nenormálny, aby stíšil bolesť.

Pomohlo to trochu.

Vytiahol hlavu spod vankúša, tvár mal celú červenú, bol spotený a zadýchaný. Je ešte jeden telefonát, ktorý musí urobiť. Wikini rodičia. Tam to bude ešte horšie ako s Martou, ale inak sa nedá.

Zdvihol zo zeme slúchadlo a niekoľkokrát stlačil gombík. Nič, ticho. Vybral zástrčku zo zásuvky, vložil ju a skúsil ešte raz. Ticho.

„Ja ti dám, aj tak zavolám,“ zašepkal si. Zobral si peňaženku a bez bundy zbehol po schodoch. Pri predajni s alkoholom, hneď vedľa vchodu, bol telefónny automat.

Vložil kartu a vytukal číslo. Kým čakal na signál, napadlo mu, že to môže zdvihnúť Matylda. Čo jej povie? „Ahoj, tu otec?“ A čo ak jej Weronika povedala, že otec je mŕtvy, čo potom? Nie, nemohla to povedať, to je nemožné.

Čo už, ak to zdvihne Matylda, položí to. Aspoň bude vedieť, že sú tam.

Pípanie signalizujúce voľbu čísla prestalo. V slúchadle sa ozval ženský hlas: „Volané číslo neexistuje, volané číslo neexistuje, volané číslo ne...“ Wiktor vypustil slúchadlo z rúk a zvalil sa na zem. To je koniec. Pozrel sa do výkladu predajne „Ukojenie“, sám kedysi vymyslel tento názov pre pána Jaceka. Tatra bola v akcii. Vlastne, prečo nie, napadlo mu, aký to má význam. Už vieš, že dokážeš prestať piť, keď chceš, zarábaš slušné peniaze, takže budeš mať z čoho Tomkovi vrátiť a dnes si ten pohárik vlastne aj zaslúžiš. Čas oddýchnuť si od písania. A zajtra znovu začne hľadať dievčatá. Nemohli sa predsa prepadnúť pod zem.

O dve hodiny neskôr bol už opitý a čudoval sa, o čo mu vôbec išlo. Chudera Marta je hysterická, telefóny sa kazia, stáva sa. Trochu to obvolá, pohľadá na internete a tak. Ak to pôjde dobre, zajtra si s Weronikou odpustia, v nedeľu uvidí Matyldu, všetko sa vráti do normálu. Nie je život krásny? Stačí trochu dobrej vôle a snahy, aby všetko ideálne klaplo.

Doplazil sa do kúpeľne tešiaca sa na spoločný víkend so ženou a dcérou. Vymočil sa na stenu pri mise v snahe spláchnuť švába, ktorý putoval po obkladačkách a vydesený svetlom panicky hľadal skrýšu.

„Do piče, kamoš,“ povedal mu Wiktor. „Nemám miesto pre háved' v dome, do ktorého sa vrátia dievčatá.“